

27.1.2022

Tutkimus- ja kehittämismenojen rahoituslakia valmisteleavan työryhmän asettaminen

Toimikausi	Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän valmistelemaan tutkimus- ja kehittämismenojen rahoituslakia. Työryhmän toimikausi on 1.2.–30.9.2022.
Tausta	<p>Suomen kilpailukyky ja hyvinvointi perustuvat osaamiselle, tutkimukselle ja innovaatioille. Tutkimuksella ja innovaatioilla on ratkaiseva merkitys tuottavuuden kasvussa, elinkeinoelämän uudistumisessa ja hyvinvoinnin luomisessa. Suomen tavoitteena on nostaa tutkimus- ja kehittämismenot neljään prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2030 mennessä hallitusohjelman sekä tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatioiden tiekartan mukaisesti. Tämän tavoitteen edistämiseksi hallitus perusti keväällä 2021 parlamentaarisen työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää keinoja, joilla sitoudutaan tavoitteen saavuttamiseksi vaadittavaan julkisen sektorin T&K-rahoituksen kasvuun vuosikymmenen loppuun asti.</p> <p>Parlamentaarinen TKI-työryhmä julkaisi loppuraporttinsa 17.12.2021. Raportissa eduskuntaryhmät sitoutuvat valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen kasvattamiseen tavalla, jota tutkimus- ja kehittämismenojen neljän prosentin bruttokansantuoteosuustavoitteen toteutuminen vuoteen 2030 mennessä vaatii. Työryhmä esitti loppuraportissaan, että neljän prosentin bruttokansantuoteosuustavoitetta vastaava julkisen T&K-rahoituksen nosto toteutetaan mm. säätämällä T&K-rahoituslaki. Laki määrittää vuotuisen valtion T&K-menojen tason tavalla, joka johtaa julkisen sektorin T&K-menojen 1,33 %:n BKT-osuuteen ennustetun talouskehityksen vallitessa vuoteen 2030 mennessä. Lain rinnalla laaditaan työryhmän linjaamia TKI-politiikan periaatteita noudattava lakisääteinen kehyskautta pidempi T&K-rahoituksen suunnitelma, joka vahvistaa sitoutumista T&K-rahoituksen ja toiminnan kehittämiseen sekä täsmentää rahoituksen käyttöä ja sisältöä.</p> <p>Parlamentaarisen työryhmän mukaan laissa todetaan yksityisen sektorin T&K-investointien kasvattamisen tärkeys julkisen rahoituksen rinnalla. Yksityisen sektorin T&K-rahoituksen kehittymistä seurataan tarkasti ja asetetaan säännöllisiä tarkastuspisteitä, joissa arvioidaan yritysten T&K-investointien kehittymistä. Lain toimeenpanossa yksityisen sektorin kannustamisen ja mukaan saamisen tulee olla keskiössä. Lain lähtökohta on, että yksityisen sektorin T&K-</p>

investoinnit kehittyvät tavoitteen mukaisesti siten, että yksityisten ja julkisten T&K-panostusten taso nousee yhteensä 4 %:iin BKT:sta vuoteen 2030 mennessä.

Lisäksi parlamentaarinen työryhmä toteaa, että T&K-rahoituslaki turvaa rahoituksen tason nostamisen ja luo tosiasiallisen takuun T&K-rahoituksen pitkäjänteisyydelle ja ennustettavuudelle. T&K-toiminnan ja T&K-volyymin näkökulmasta laki on näin ollen suotuisa toteutustapa. Laki ei myöskään rajoita eduskunnan budjettivaltaa. Rahoituslaki on tarkoituksenmukaista säätää istuvan hallituksen aikana siten, että se on voimassa 1.1.2023 lähtien. Rahoituslain lähtökohtana on, että avustusmuotoinen T&K-rahoitus on kehysmeno eikä parlamentaarinen työryhmä esitä kehyksen ulkopuolista valtion rahastoa.

Parlamentaarinen työryhmä linjaa, että kehyskautta pidemmässä T&K-rahoituksen suunnitelmassa täsmennetään pitkän aikavälin T&K-politiikan linjaukset ja sisällöt sekä T&K-rahoituksen suuntaamisen peruslinjat. Suunnitelma laaditaan parlamentaarisesti ja se edelleen vahvistaa sitoutumista pitkäjänteiseen T&K-rahoitukseen ja -politiikkaan. Suunnitelmassa määritellään keskeiset reunaehdot, joilla toimeenpanoa tehdään.

Tehtävä

Rahoituslakia valmistelevalle työryhmälle tehtävänä on valmistella esitys lainsäädännöksi, jolla määritellään valtion T&K-menojen taso siten, että se johtaa mainittuun julkisen sektorin T&K-menojen 1,33 prosentin BKT-osuuteen ennustetun talouskehityksen vallitessa vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi lainsäädäntöehdotukseen tulee sisältyä esitys kehyskautta pidemmän T&K-rahoituksen suunnitelman laatimista koskeviksi säännöksiksi. Varsinaisen suunnitelman laatiminen ei kuulu tämän työryhmän tehtäviin, vaan se laaditaan erikseen. Lainsäädäntöehdotus on valmisteltava siten, että se voidaan antaa viimeistään syyskuussa 2022 eduskunnalle.

Lain valmistelussa on huomioitava mm. seuraavat parlamentaarisen työryhmän linjaamat asiat:

- T&K-rahoituksen pitkäjänteisyys ja ennustettavuus
- Yhteys yksityisen sektorin T&K-investointeihin ja niiden seurantaan

Valmistelussa huomioidaan rahoituslain yhteys JTS- ja talousarvioprosessiin ja toteutettavuus budjettitietojärjestelmässä.

Työryhmä kuulee työssään tarvittavia tahoja ja voi kutsua asiantuntijoita.

Työryhmä valmistelee esityksensä hallituksen esityksen muotoon.

Organisointi

Työryhmä, suluisa mahdollinen varajäsen:
 Valtiosihteeri kansliapäällikkönä Juha Majanen, puheenjohtaja (VM)
 Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, jäsen (OKM)
 Kansliapäällikkö Raimo Luoma, jäsen (varajäsen osastopäällikkö Ilona
 Lundström) (TEM)
 Budjettineuvos Niko Ijäs, jäsen/varapuheenjohtaja (VM/BO)

Neuvotteleva virkamies Sanna Nieminen, pääsihteeri (VM)
 Budjettineuvos Taina Eckstein, sihteeri (VM)
 Johtaja Erja Heikkinen, sihteeri (OKM)
 Teollisuusneuvos Maija Lönnqvist, sihteeri (TEM)

Työryhmän työ tehdään virkatyönä. Kukin osallistuva taho vastaa itse mahdollista kuluista.

Valtiovarainministeri

Annika Saarikko

Hallinto- ja kehitysjohtaja, ylijohdaja

Anu Nousiainen

Jakelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi

Työryhmän jäsenet ja sihteeristö